

Ny Bokin'i Daniela - Isa Faha-enimpolo amby zato sy valopolo

Ny Fampanantenan'i Panium: Ny Fanisiana Tombo-kase Farany sy ny Fanambaràna momba ny Antso amin'ny Misasakalina

Jeff Pippenger
2024-04-16

Tao Panium, izay Kaisaria Filipy, izay andininy fahatelo ambin'ny folo ka hatramin'ny fahadimy ambin'ny folo ao amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo amin'ny bokin'i Daniela, izay tantara ahatanterahan'ireo tandroka Repoblikana sy Protestanta ny zava-miafina amin'ny maha-fahavalo izay avy amin'ny fito azy, izay tantara ametrahana maharitra ny Tombo-kasen'Andriamanitra eo amin'ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, ary ny tantaran'ny fahatongavan'ny hafatry ny Antso Misasakalina, dia nanome teny fikasana ho an'ny olony amin'ny andro farany Kristy.

Ary Izaho milaza aminao koa hoe: Hianao no Petera; ary eo ambonin'ity vatolampy ity no haoriko ny fiangonako; ary ny vavahadin'ny fiainan-tsi-hita tsy haharesy azy. Ary homeko anao ny fanalahidin'ny fanjakan'ny lanitra; koa na inona na inona fehezinao etỳ ambonin'ny tany dia ho voafehy any an-danitra; ary na inona na inona vahanao etỳ ambonin'ny tany dia ho voavaha any an-danitra. Matio 16:18, 19.

Ny vanim-potoanan'ny famehezana izay nanomboka tamin'ny 11 Septambra 2001, rehefa naongana ireo trano goavana tao New York City, ary mifarana amin'ilay lalàna Alahady izay ho avy tsy ho ela, dia noforonin'ny Alfa sy Omega. Ny tapany farany indrindra amin'izany vanim-potoana izany dia mamerina ny tapany voalohany indrindra amin'ilay vanim-potoana. Tamin'ny 11 Septambra 2001 dia nitarika ny olony hiverina ho amin'ny lalana fahiny ny Tompo, izay nahitan'izy ireo, ankoatra ireo fahamarinana hafa, ny “impito,” tahaka ny nahitana izany tamin'ny andron'i Josia mpanjaka. Nanomboka niparitaka tamin'izay ny ranonorana farany, ary nanomboka ny fizahan-toetra izay niteraka fisarahan'olona roa sokajin'ny mpivavaka.

Ho fanatanterahana ny Habakoka toko faharoa dia hita ireo tabilao masina roa ireo ka tonga famantarana ny amin'izany vanim-potoana ara-tantara izany. Toy izany koa, ary tsy latsa-danja amin'izany, no nanombohan'ny “adihevitra” ao amin'ny Habakoka toko faharoa, teo amin'ny fomba fiasa tsipika manaraka tsipika, izay fomba fiasan'ny ranonorana farany, nifanohitra tamin'ny fomba fiasan'ny Protestanta nivadi-pinoana izay neken'ny Advantista tsikelikely, nanomboka tamin'ny fikomiana tamin'ny 1863.

Nampanantena Jesosy fa homeny ny olony amin'ny andro farany “ny fanalahidin'ny fanjakana”, ary amin'izany dia ny fomba fandalinana ara-Baiboly marina no tondroiny, izay ahitana ireo fanalahidy ara-paminaniana ilaina hamantarana, hampiorenana, ary hanambarana ny hafatry ny Antso Mamatonalina sy ny Antso Mafy.

“Ireo izay miombona amin’Andriamanitra dia mandeha eo amin’ny fahazavan’ny Masoandron’ny Fahamarinana. Tsy manala baràka ny Mpanavotra azy izy amin’ny fanimbàna ny lalany eo anatrehan’Andriamanitra. Ny fahazavana avy any an-danitra dia mamirapiratra aminy. Rehefa manakaiky ny famaranana ny tantaran’ity tany ity izy, dia mitombo indrindra ny fahalalany an’i Kristy sy ny faminaniana mikasika Azy. Manan-danja tsy manam-petra eo imason’Andriamanitra izy; fa tafaray amin’ny Zanany. Ho azy ireo, ny tenin’Andriamanitra dia feno hatsaran-tarehy sy fahatsaran-tsoa mihoatra lavitra. Hitany ny maha-zava-dehibe azy. Vohaina aminy ny fahamarinana. Ny fampianarana momba ny fahatongavan’Andriamanitra ho nofo dia ampitafiana famirapirata malefaka. Hitany fa ny Soratra Masina no fanalahidy manokatra ny zava-miafina rehetra sy mamaha ny fahasarotana rehetra. Ireo izay tsy nety nandray ny fahazavana sy nandeha teo amin’ny fahazavana dia tsy ho afaka hahatakatra ny zava-miafin’ny toe-panahy araka an’Andriamanitra; fa ireo izay tsy niasala nitondra ny hazofijaliana sy nanaraka an’i Jesosy kosa dia hahita fahazavana ao amin’ny fahazavan’Andriamanitra.” The Southern Watchman, April 4, 1905.

Ireo izay asehon’i Petera, dia ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina, dia ireo izay manaiiky ny hafatry ny Laodikia izay tonga tamin’ny 11 Septambra 2001, ary ankehitriny averina indray hatramin’ny Jolay 2023. Ny hafatry ny Laodikia izay tonga tamin’ny 1856 dia ny fitomboan’ny fahalalana momba ny “impito,” ary rehefa ampiraisin’i Kristy ny taolana maina, ary avy eo omeny aina izy ireo, dia mifindra avy amin’ny hetsika Laodikia an’ily anjely fahatelo ho amin’ny hetsika Filadelfia an’ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina izy ireo. Izany fifindrana izany dia tanterahin’ny Tenin’i Kristy, fa hamasinina amin’ny Teniny izy ireo, ary ny Teniny no “fahamarinana,” ary ny Teniny no “fanalahidy” izay manokatra ny Teniny.

Ary ho amin’ny anjelin’ny fiangonana any Filadelfia soraty hoe: Izao no lazain’Ilay masina, Ilay marina, Ilay manana ny fanalahidin’i Davida, Ilay manokatra ka tsy misy olona mahahidy; ary manidy ka tsy misy olona mahavohatra; Fantatro ny asanao: indro, efa nametraka varavarana misokatra eo anoloanao Aho, ka tsy misy olona mahahidy azy; fa manana hery kely ianao, nefa nitandrina ny teniko, ary tsy mba nandà ny anarako. Apokalypsy 3:7–8.

Ny fomba fiasa atao hoe “andalana ambonin’ny andalana” no fanalahidy izay nampanantenain’i Kristy ny olony amin’ny andro farany ao amin’ny ady eo am-bavahady. Ny “vavahady” dia fiangonana.

Ary Jakoba nifoha tamin’ny torimasony ka nanao hoe: Hita marina fa Jehovah ato amin’ity toerana ity; nefa izaho tsy nahalala izany. Dia raiki-tahotra izy ka nanao hoe: Endrey, mahatahotra ity toerana ity! Tsy hafa fa tranon’Andriamanitra ity, ary ity no vavahadin’ny lanitra. Genesisy 28:16, 17

Ny ady eo am-bavahady dia maneho ireo ady ara-pivavahana mitranga eo amin’ny fahamarinana sy ny fahadisoana, ary ny fahadisoan’ny fivavahan’i Gresy no vavahadin’ny helo, ary ny fivavahan’ny Advantista Laodiseana niodina koa dia vavahady iray. Ny vavahadin’ny Advantista Laodiseana dia maneho ny toerana izay anatanterahana ny adihevitr’i Habakoka.

Amin’izany andro izany dia ho satroboninahitry ny voninahitra sy fehiloaha mahafinaritra ho an’ny sisa amin’ny olony Jehovah, Tompon’ny maro, ary ho fanahin’ny fitsarana ho an’izay

mipetraka hitsara, ary ho hery ho an'izay mampiverina ny ady ho eo am-bavahady. Fa ireny koa dia nivily noho ny divay, ary diso lalana noho ny zava-pisotro mahery; ny mpisorona sy ny mpaminany dia nivily noho ny zava-pisotro mahery; voatelin'ny divay izy, diso lalana noho ny zava-pisotro mahery; diso amin'ny fahitana izy, tafintohina amin'ny fitsarana. Fa feno loa sy fahalotoana ny latabatra rehetra, ka tsy misy toerana madio. Iza no hampianariny fahalalana? ary iza no hampahafantariny ny fampianarana? ireo izay efa notazana tamin'ny ronono sy nesorina tamin'ny nono va? Fa didy anampy didy, didy anampy didy; fitsipika anampy fitsipika, fitsipika anampy fitsipika; kely etỳ, kely erỳ. Fa amin'ny molotra mikainkona sy amin'ny teny hafa no hitenenany amin'ity firenena ity, izay nilazany hoe: Ity no fitsaharana, ampisaharo amin'ity ny sasatra; ary ity no famelombelomana; nefa tsy nety nihaino izy. Dia tonga taminy ny tenin'i Jehovah hoe: didy anampy didy, didy anampy didy; fitsipika anampy fitsipika, fitsipika anampy fitsipika; kely etỳ, kely erỳ; mba handehanany ka hihemorany, ho torotoro, ho voafandrika ary ho voababo. Koa henoy ny tenin'i Jehovah, ianareo mpaneso, izay manapaka ity firenena any Jerosalema ity. Isaia 28:5-14

Ny fanalahidin'ny fanjakana dia ny tenin'ny Soratra Masina, izay omen'ny Teny ho an'ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany.

“Misy fahamarinana ao amin'ny Teny izay, tahaka ny lalan-dra misy vatosoa sarobidy, miafina eo ambanin'ny vohony. Ny harena miafina dia hita rehefa karohina, tahaka ny fitadiavan'ny mpitrandraka volamena sy volafotsy. Ny porofon'ny fahamarinan'ny tenin'Andriamanitra dia ao amin'ny teny mihitsy. Ny Soratra Masina no fanalahidy manokatra ny Soratra Masina. Ny hevitra lalina ao amin'ny fahamarinana ao amin'ny tenin'Andriamanitra dia sokafan'ny Fanahiny ho azon'ny saintsika.”

“Baiboly no boky fampianarana lehibe ho an'ny mpianatra ao amin'ny sekolintsika. Mampianatra ny sitrapon'Andriamanitra manontolo momba ny zanakalahy sy zanakavavin'i Adama izy. Izy no fitsipiky ny fiainana, mampianatra antsika ny amin'ny toetra izay tsy maintsy aorintsika ho amin'ny fiainana ho avy. Tsy mila ny hazavana manjombona avy amin'ny lovantsofina isika mba hahatonga ny Soratra Masina ho takatry ny saina. Toy izany koa no mety hiheverantsika fa mila ny fanjelanjelatan'ny fanilon'ny tany ny masoandro amin'ny mitataovovonana mba hampitombo ny voninahiny. Tsy ilaina ny fanambaran'ny mpisorona sy ny mpitandrina mba hamonjena ny olona amin'ny fahadisoana. Izay manatona ny Tenin'Andriamanitra dia hanana hazavana. Ao amin'ny Baiboly dia atao mazava ny adidy rehetra. Azo takarina ny lesona rehetra omena. Ny lesona rehetra dia manambara amintsika ny Ray sy ny Zanaka. Ny teny dia mahay mampahendry ny olona rehetra ho amin'ny famonjena. Ao amin'ny teny no anehoana mazava ny siansan'ny famonjena. Diniho ny Soratra Masina, fa izy no feon'Andriamanitra miteny amin'ny fanahy.” Testimonies, boky faha-8, 157.

Ny fanalahidy izay nomen'i Kristy ny fiangonana amin'ny andro farany dia manana hery mitovy amin'izay nananany tamin'izy nomena an'i Petera.

“I Piera dia naneho ny fahamarinana izay fototry ny finoan'ny fiangonana, ary i Jesosy kosa ankehitriny nanome voninahitra azy ho solontenan'ny tenan'ny mpino manontolo. Hoy Izy: ‘Homeko anao ny fanalahidin'ny fanjakan'ny lanitra; ary na inona na inona hofehezinao etỳ ambonin'ny tany dia ho voafehy any an-danitra; ary na inona na inona hovahanao etỳ

ambonin'ny tany dia ho voavaha any an-danitra.”

“Ny fanalahidin'ny fanjakan'ny lanitra' dia ny tenin'i Kristy. Azy avokoa ny teny rehetra ao amin'ny Soratra Masina, ary tafiditra ato izany. Ireo teny ireo dia manana hery hanokatra sy hanidy ny lanitra. Manambara ny fepetra handraisana na handavana ny olona izy. Koa araka izany, ny asan'ireo izay mitory ny tenin'Andriamanitra dia hanitry ny fiainana ho amin'ny fiainana, na hanitry ny fahafatesana ho amin'ny fahafatesana. Iraka mavesatra entin'ny vokatra mandrakizay no azy ireo.” *The Desire of Ages*, 413.

Ny hery izay aseho amin'ny alalan'ny Teniny, rehefa apetraka eo an-tanan'olona, dia miorina amin'ireo foto-kevitra voafaritra ao amin'ny Teniny. Ny tsotra indrindra angamba, nefa angamba koa ny lalina indrindra, dia izao: ny fahamarinana dia aorina eo amin'ny fijoroana ho vavolombelon'ny roa.

“Ny ratsy lehibe hafa iray izay nipoitra tao amin'ny fiangonana dia ny amin'ny rahalahy mifampitory eny amin'ny fitsarana. Efa nisy fepetra ampy natao ho amin'ny fandaminana ny olana eo amin'ny mpino. I Kristy tenany mihitsy no efa nanome toromarika mazava ny amin'ny fomba handaminana izany raharaha izany. ‘Ary raha manota aminao ny rahalahinao,’ hoy ny torohevitr'ilay Mpamonjy, ‘mandeha, ka aseho azy ny fahadisoany, ianareo roa ihany: raha mihaino anao izy, dia efa azonao ny rahalahinao. Fa raha tsy mihaino anao izy, dia ento miaraka aminao ny iray na roa, mba ho voaorina amin'ny vavan'ny vavolombelona roa na telo ny teny rehetra. Ary raha tsy mety mihaino ireo izy, dia lazao amin'ny fiangonana izany: fa raha tsy mety mihaino ny fiangonana izy, dia aoka ho aminao tahaka ny jentilisa sy ny mpamory hetra izy. Lazaiko aminareo marina tokoa: na inona na inona fehezinareo etỳ an-tany dia hofehezina any an-danitra: ary na inona na inona vahanareo etỳ an-tany dia hovahana any an-danitra.’ *Matio 18:15–18*.” *Asan'ny Apostoly*, 304.

Misy, fara-fahakeliny, vavolombelona ara-jeografia telo momba ny vanim-potoana izay hamehezana ireo iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo amin'ny Antso amin'ny Misasakalina. Raha tsaroana fa amin'ilay antso amin'ny misasakalina dia efa tara loatra ny hahazoana ny diloilo, dia hitantsika fa ny fijoroana vavolombelona ara-jeografian'ny fivoriana an-toby tany Exeter dia manome fanoharana ny amin'ilay teboka izay amehazan'Andriamanitra tombo-kase ny olony amin'ny andro farany; ary hitantsika fa asehon'ny jeografian'i Kaisaria Filipy izany fahamarinana izany, ary koa asehon'ny fijoroana vavolombelon'ny ady tao Panium, ao amin'ny andininy faha-telo ambin'ny folo ka hatramin'ny faha-dimy ambin'ny folo amin'ny Daniela toko faha-iraika ambin'ny folo. Angamba somary tsy marina kely ny mamaritra ireto vavolombelona telo ireto ho ara-jeografia, nefa ampiasaiko izany voambolana izany satria tena anisan'ny sehatra iorenan'ny tantara tokoa ny jeografia ao Exeter sy Kaisaria Filipy. Apetrak'i Jesosy ao anatin'ilay jeografia ara-paminaniana izay isehoan'ireo iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo amin'ny andro farany i Petera. Avy eo dia manome didy Izy.

Ary homeko anao ny fanalahidin'ny fanjakan'ny lanitra; ary na inona na inona hofehezinao etỳ an-tany dia ho voafehy any an-danitra; ary na inona na inona hovahanao etỳ an-tany dia ho voavaha any an-danitra. Ary tamin'izany Izy dia nandidy mafy ny mpianany mba tsy hilaza amin'olona akory fa Izy no Jesosy Kristy. Hatramin'izany fotoana izany no nanombohan'i

Jesosy naneho tamin'ny mpianany fa tsy maintsy hankany Jerosalema Izy, ka hijaly zavatra maro amin'ny loholona sy ny lohandohan'ny mpisorona ary ny mpanora-dalàna, dia hovanoina, ary hatsangana amin'ny maty amin'ny andro fahatelo. Ary Petera dia naka Azy ka nanomboka nananatra Azy nanao hoe: Sanatria aminao izany, Tompoko; tsy ho tonga aminao izany. Fa Izy nitodika ka nanao tamin'i Petera hoe: Mialà ato ivohoko, Satana; fahatafintohinana amiko ianao; fa tsy misaina ny amin'izay an'Andriamanitra ianao, fa ny an'ny olona. Matio 16:19–23.

Ny teny hoe “Exeter” dia anaran-tanàna iray any Devon, Angletera. Ny fiavian'io anarana io dia azo arahina hatrany amin'ny Teny Anglisy Taloha, izay nahafantarana azy tamin'ny hoe “Exanceaster” na “Execestre.” Heverina fa avy amin'ny teny anglisy taloha hoe “Exe” (manondro ny Reniranon'i Exe, izay eo amorony no misy ilay tanàna) sy “ceaster” (midika hoe “fiarovana romanina” na “tanàna voahodidina manda”). Koa noho izany, ny “Exeter” dia midika na hoe “ny fiarovana eo amin'ny Reniranon'i Exe,” na hoe “ilay tanàna voahodidina manda eo amoron'ny Reniranon'i Exe.” Ny jeografia mifandray amin'ny fahatongavana sy ny fahatanterahan'ny Antso Mamatonalina ao amin'ny tantara Millerita dia manondro toerana iray izay nisy rano, maneho ny firosahan'ny Fanahy Masina, sy teboka iray izay nananganan'Andriamanitra tafika mba hanambara ny hafatra amin'izao tontolo izao, izay ampahafantarina dRahavavy White amintsika fa nandeha tahaka ny “onjan-driaka mahery.” Ny onjan-driaka mahery dia tsy rano avy amin'ny renirano fotsiny, fa rano nohamafisina tamin-kery mihoatra ny mahazatra.

Ny tantaran'ny Millerita dia fahatanterahan'ny fanoharana ny amin'ireo virijiny folo, ary rehefa entina ho amin'ny famaranana ny fotoan'ny fanisiana tombo-kase ireo iray hetsy sy efatra alina amby efa-polo sy efatra arivo, dia haverin'izy ireo indray ireo mari-dalana voamarika teo am-piandohan'ny fotoan'ny fanisiana tombo-kase, ary koa ny tantaran'ny fivoriana an-toby tao Exeter. Hisy anjely hidina miaraka amin'ny hafatra fitsapana izay tsy maintsy hohanina. Izany hafatra izany dia hitarika ho amin'ny fanorenana, ary hifanehatra amin'ireo sokajy roa amin'ny “impito,” ao amin'ny Levitikosy enina amby roapolo. Ho tafiditra ao anatin'izany ny Fanambaran'i Jesosy Kristy, izay asehon'i Petera ho fanekena fa Jesosy dia nohosorana ho Kristy, raha nidina tamin'ny endriky ny voromailala ny tandindona masina, izay manondro ny 11 Septambra 2001. Ho tafiditra ao anatin'izany koa ny fahatakarana fa Jesosy no Zanak'Andriamanitra masina, ary koa fa noho Jesosy nitondrany teo amin'ny maha-Andriamanitra Azy ny nofon'ny olombelona lavo, dia Izy koa no Zanak'olona.

Ireo fahamarinana ireo dia hiteraka kilasy roa amin'ny mpivavaka, tahaka ny nataony taorian'ny 11 Septambra 2001. Ireo kilasy roa ireo dia naseho tao amin'ny fivoriana an-day tao Exeter, satria tamin'io fivoriana an-day io dia nisy lay natsangan'ny vondrona iray avy any Watertown, izay nandà ny hafatry ny Midnigh Cry araka ny nanehoana azy tamin'ny alalan'i Samuel Snow. Nanao fivoriana sandoka izy ireo izay tena mafy feo sy feno fihetsehampo loatra, ka nankao amin'izy ireo ny mpitarika ny fivoriana'i Snow ary nilaza taminy mba hampitony ny tabataba. Tamin'io fivoriana an-day io dia nisy kilasy roa naseho, ary samy nilaza ho mifandray amin'ny rano izy roa tonta, nefa ny iray dia sandoka ka naneho ireo adala izay tsy nanana diloilo. Ilay vondrona tao amin'ny lay tao Exeter no tafika izay ilay tanàna, izay fiarovana mafy koa, satria izy ireo dia naneho mialoha ny taolana maina maty ao amin'i Ezekiela, izay atsangana ho tafika mahery amin'ny hafatry ny

Midnight Cry.

Ao amin' ilay tantara izay isehoan' ireo sokajy roa ireo, i Petera no naneho ny sokajy roa tonta. Ny fanekena nataony, izay nanambara an' i Jesosy ho Kristy sy Zanak' Andriamanitra, dia vokatra ny fitaoman' ny Fanahy Masina; fa Kristy mihitsy no nilaza mazava taminy hoe: “Tsy nofo aman-dra no nanambara izany tamin' aho, fa ny Raiko Izay any an-danitra.” Rehefa nampahafantarina i Jesosy tamin' izay ny mpianatra ny amin' ny hazo fijaliana, i Petera kosa, tsy teo ambanin' ny herin' ny Fanahy Masina tamin' izany fotoana izany, dia naka an' i Kristy, “ka nanomboka niteny mafy Azy hoe: Sanatria aminao izany, Tompo ô; tsy ho tonga aminao izany. Fa Izy nitodika ka nanao tamin' i Petera hoe: Mialà ato aoriako, Satana; fahatafintohinana amiko ianao, satria tsy ny an' Andriamanitra no heverinao, fa ny an' ny olona.”

Ny fipoahan' ny fihetseham-po nasehon' i Petera dia nifanaraka tamin' ilay fanompoam-pivavahana nentin' ny fihetseham-po izay nitranga tao amin' ny tranolay tao Watertown, fony i Samuel Snow nitory ny hafatra ny Antso Misasakalina. Amin' izany ambaratonga izany dia maneho ireo izay kandida ho isan' ny efatra alina amby iray hetsy sy efatra arivo i Petera. Ireo kandida ireo dia maneho sokajy iray izay manana ny diloilo, dia ny Fanahy Masina, ary izany no hafatra sady izany no toetra amam-panahy, fa ny sokajy anankiray kosa tsy manana ny diloilo. Tao anatin' ny toe-javatra tany Kaisaria Filipy, Kristy dia nanomboka nanambara “fa tsy maintsy hankany Jerosalema Izy, ka hijaly zavatra maro amin' ny loholona sy ny lehiben' ny mpisorona ary ny mpanora-dalàna, dia hovanoina, ary hatsangana amin' ny andro fahatelo.”

Ny fahadisoam-panantenan' ny mpianatra, raha tanteraka tokoa teo amin' ny hazo fijaliana ireo zava-nitranga ireo, no tantara ampiasain-dRahavavy White hanehoana ny fahadisoam-panantenan' ny 22 Oktobra 1844, ary koa ny fahadisoam-panantenan' ny Hebreo teo am-piampitana ny Ranomasina Mena, raha nanatona azy ny tafik' i Farao sady ny ranomasina no teo anoloany. Ireo vavolombelona rehetra ireo dia manondro ny lalàna Alahady izay ho avy tsy ho ela, ary ny fanambarana ao amin' ny andininy fahatelo ambin' ny folo ka hatramin' ny fahadimy ambin' ny folo ao amin' ny Daniela iraka ambin' ny folo dia manome ny porofon' ireo toe-javatra mitarika ho amin' izany lalàna Alahady izany. Amin' ny fanaovana izany dia misolo tena ihany koa izy ireo ny “ampahan' ny faminanian' i Daniela izay mifandray amin' ny andro farany.”

Hohamafisintsika ao amin' ny lahatsoratra manaraka ity fandalinana ity.

“Ny fandinihana tamim-pitandremana ny tandindona sy ny tena fanatanterahana azy dia nitarika ho amin' ny fahatsapana fa ny fanomboana an' i Kristy tamin' ny hazo fijaliana dia nitranga indrindra tamin' ilay andro tao amin' ny tsingerin-taona fanao ara-pivavahana nomena an' Israely izay namonoana ny zanak' ondrin' ny Paska. Moa tsy ny fanadiovana ny fitoerana masina, izay naseho mialoha tao amin' ny Andro Fanavotana—izay mby amin' ny andro fahafolon' ny volana fahafito—koa va no hitranga indrindra amin' ilay andro ao anatin' ny taona izay nankalazaina tao amin' ilay tandindona? (jereo *The Great Controversy*, 399). Araka izany, amin' ny fanisana marina ny fotoana araka ny lalàn' i Mosesy, dia ny 22 Oktobra izany. Tamin' ny fiandohan' ny volana Aogositra 1844, tamin' ny fivoriana an-toby iray tao Exeter, New Hampshire, dia natolotra io fomba fijery io ary nekena ho daty hanatanterahana ny faminanian' ny 2300 andro. Ny fanoharana ny amin' ny virijina folo ao amin' ny Matio 25:1–13

dia nandray heviny manokana—ny fahataran’ny mpampakatra, ny fiandrasana sy ny torimason’ireo izay niandry ny fanambadiana, ny antso tamin’ny misasakalina, ny fanidiana ny varavarana, sy ny sisa. Ny hafatra fa ho avy amin’ny 22 Oktobra Kristy dia nanjary fantatra amin’ny anarana hoe ‘antso amin’ny misasakalina.’ ‘Ny “antso amin’ny misasakalina”,’ hoy i Ellen White nanoratra, ‘dia nambara tamin’ny mpino an’arivony.’ Dia nanampy izy:”

“‘Tahaka ny onjan-dranomasina mirohondrohona no nanafotra ny tany ny fihetsiketsehana [tamin’ny volana fahafito]. Avy amin’ny tanàna iray ho amin’ny tanàna iray, avy amin’ny vohitra iray ho amin’ny vohitra iray, ary hatrany amin’ny faritra ambanivohitra lavitra no nandehanany, mandra-pahatafangan’ny vahoakan’Andriamanitra niandry tanteraka.—Ilay Ady Lehibe, 400.’

Ny faingana izay niely ny hafatra dia asehon’ireo mpanoratra notanisain’i L. E. Froom:

“Navelan’i Bates ho voarakitra fa ny hafatry Exeter dia ‘nanidina toy ny hoe teo ambonin’ny elatry ny rivotra.’ Lehilahy sy vehivavy no nandeha haingana tamin’ny lamasinina sy tamin’ny lalan-drano, tamin’ny kalesy fitaterana sy tamin’ny soavaly, nitondra amboaran-boky sy taratasy, ka nizara izany ‘tamin’ny habetsahana tahaka ny ravin-kazo amin’ny fararano.’ Hoy i White: ‘Ny asa teo anoloantsika dia ny hanidina ho any amin’ny faritra rehetra amin’izany saha malalaka izany, hampaneno ny fanairana, ary hamoha ireo izay mbola rendremana.’ Ary ampian’i Wellcome fa ny hetsika dia nipoaka tahaka ny rano navoaka avy amin’ny tohodrano. Ny saha nisy vary efa masaka dia navela hijoro tsy nojinjaina, ary ny ovy efa lehibe tanteraka dia navela tsy nohadina tao an-tany. Efa akaiky ny fihavian’ny Tompo. Tsy nisy fotoana intsony ho amin’ny zavatra eto an-tany toy izany.—The Prophetic Faith of Our Fathers, Boky IV, p. 816.

“Яг тэр хөдөлгөөний гэрч бөгөөд оролцогчийн хувьд, Эллен Уайт хурдацтай түргэсэж буй ажлын шинж чанарыг ийнхүү дүрсэлсэн:”

“‘Nahita ny fisalasalany sy ny fahasahiranana-tsainy nesorina ny mino, ary ny fanantenana sy ny herim-po no namelona ny fony. Afaka tamin’ireo firehana tafahoatra izay miseho mandrakariva izany asa izany rehefa misy hafanam-po avy amin’ny olombelona nefa tsy eo ambanin’ny fitarihan’ny Tenin’Andriamanitra sy ny Fanahiny mifehy.... Nitondra ireo toetra manamarika ny asan’Andriamanitra amin’ny andro rehetra izany. Kely ny fifaliana feno hafaliana tafahoatra, fa kosa lehibe ny fandinihana lalina ny fo, ny fiaiken-keloka, ary ny fandavana izao tontolo izao. Ny fiomanana hihaona amin’ny Tompo no vesatry ny fanahy nijaly mafy....

“Tamin’ireo hetsika ara-pivavahana lehibe rehetra hatramin’ny andron’ny apostoly, dia tsy nisy iray aza izay nafaka kokoa tamin’ny tsy fahatanterahan’olombelona sy ny hafetsen’i Satana noho ilay tamin’ny fararano taona 1844. Na dia ankehitriny aza, rehefa lasa ny taona maro [1888], ireo rehetra izay nandray anjara tamin’izany hetsika izany ka niorina mafy teo ambonin’ny sehatry ny fahamarinana, dia mbola mahatsapa ny hery masina avy amin’izany asa voatahy izany hatrany ary mijoro ho vavolombelona fa avy tamin’Andriamanitra izany.—Ibid., 400, 401.”

“Na dia teo aza ny porofon’ny asa iray niely nanerana ny tany ka nitarika an’arivony ho ao amin’ny firaisan’ny Fiavian’i Kristy Fanindroany, ary minisitra tokony ho roanjato avy amin’ny fiangonana samihafa no niara-niray tamin’ny fampielezana ny hafatra, [Jereo C. M. Maxwell, *Tell it to the world*, pp. 19, 20.] ny fiangonana Protestanta tamin’ny ankapobeny dia nanamavo izany ka nampiasa ny fomba rehetra teo am-pelatanany mba hisakanana ny finoana ny fiavian’i Kristy tsy ho ela tsy hiparitaka. Tsy nisy olona sahy nanonona tao amin’ny fanompoam-pivavahana ao am-piangonana ny fanantenana ny fiavian’i Jesosy tsy ho ela, kanefa ho an’ireo izay niandry izany fisehoan-javatra izany dia hafa tanteraka ny zava-misy.”

“I Ellen White dia nilaza ny amin’izay toetrany:”

“Isaky ny fotoana dia toa sarobidy tamiko sady manan-danja indrindra. Tsapako fa asa ho an’ny mandrakizay no nataonay, ary ireo tsy mitandrana sy tsy liana no tao anatin’ny loza lehibe indrindra. Tsy nisy zavona ny finoako, ary noraisiko ho ahy manokana ireo teny fikasana sarobidin’i Jesosy....

“Tamin’ny fikarohana mafy ny fo sy ny fiaiken-keloka amim-panetren-tena no nandrosoanay tamim-bavaka hatramin’ny fotoana nantenaintsika. Isaky ny maraina dia tsapanay fa ny raharaham-barotra voalohany indrindra ho anay dia ny hahazo antoka fa marina eo anatrehan’Andriamanitra ny fiainanay. Tsapanay fa raha tsy mandroso amin’ny fahamasinana izahay, dia tsy maintsy hihemotra tokoa. Nitombo ny fahaliananay ny amin’ny tsirairay; nivavaka be izahay niaraka sy nifampivavaka.”

“Nivory tany amin’ireo saha fihinam-boia sy ala kely izahay mba hifandray amin’Andriamanitra sy hanandratra ny fangatahanay ho eo anatrehany, satria tsapanay mazava kokoa ny fanatrehany rehefa voahodidin’ny asany eo amin’ny zavaboary izahay. Ny fifalian’ny famonjena dia nilaina kokoa taminay noho ny haninay sy ny fisotronay. Raha nisy rahona nanamaizina ny sainay, dia tsy sahinay ny nitsahatra na natory mandra-pahaesorin’ny fahatsiarovan-tena fa eken’ny Tompo izahay izany.—*Life Sketches of James White and Ellen G. White* (1880), 188, 189.” Arthur White, *The Ellen White Biography*, volume 1, 51, 52.